

Generaliserad tillit i regionala organ- min översättning och analys av forskningen

Bakgrundsinformation till studien

Utveckling östra Kiruna -ett utvecklingsprojekt som Kiruna kommun var huvudman för och leddes av en projektledare Bertil Öström med hjälp av Norrbottens länsstyrelse, Länsarbetsnämnd (LAN) och de lokala aktörerna sådana som Karesuando-Vittangi arbetsförmedling byautvecklingsgruppen i östra Kiruna och Midnattssolens företagarförening.

År 1996 tog projektledaren ett initiativ till att göra en liten forskningsstudie med hjälp av Dietlind Stolle, Princeton University, om socialt kapital i östra Kiruna, i Kiruna centralt och Gnosjö. Om man vill förklara socialt kapital enkelt så kan man säga att det handlar om samarbetsförmåga i ett område.

En studie gjordes men resultatet levererades inte till området. Projektet Utveckling östra Kiruna slutades och resultatet grävdes först fram när Equal-Glesbygdens förnyelse tog kontakt med Dietlind Stolle (2002). Dietlind Stolle är intresserad av att fortsätta studier i de tre orterna men hon visste inte riktigt när...

Det finns delade meningar om sociala kapitalets existens och dess betydelse för utveckling av olika områden. En del menar att det är historiska aspekter som är viktiga bland annat Robert Putnams studie i Italien. Han studerade södra och norra Italien under flera årtionden för att bilda en uppfattning om varför norra delarna utvecklades men inte de södra delarna. Den förklaringen han kom fram till var att det av historiska skäl hade funnits mer socialt kapital i de norra delarna än i södra.

Det finns en och annan forskare som menar att det sociala kapitalet i sig kan inte självständigt existera i det verkliga civila samhället. De menar att regeringar och politiska institutioner kanaliserar det sociala kapitalet och resultatet av det antingen blir en framgångsfaktor eller förlust för demokratin i det aktuella landet eller området.

Robert Putnam har försökt förena de olika förklaringar av socialt kapital. Han har sagt att det behövs en gemensam ansträngning från anställda, massmedia, frivilliga organisationer, individer och regeringar för att återupprätta nivåer av socialt kapital.

Dietlind Stollés utgångspunkt vid studien

Hur är normerna av ömsesidighet och tilltro (förtroende och tillit) generaliserade och institutionaliserade, och vad är olikhet bland grupper, regioner och nationer där detta inte är fallet.

Dietlind menar att detta är det minst undersökta området inom social kapital

Dietlind Stolle ställde följande frågor till studien och därefter för att få svar på de frågor förde hon ett resonemang kring dessa. Under varje fråga sökte hon bland annat material från andra forskare eller skrivna texter om ämnet. Följande frågor blev aktuella som hon också i sin studie ger svar på och bygger sin studie på.

- 1 Vad vet vi om regeringarnas och institutioners roll i utvecklandet, bevarandet och förstärkandet av socialt*

kapital?

- 2 Vilka aspekter som relaterar till karaktären och vilka erfarenheterna från den lokala beslutsnivån har betydelse för medborgarnas generaliserade tilltro?*
- 3 Hur kan statliga och samhällsfaktorer identifieras och undersökas i en jämförelse mellan tre svenska regioner?*
- 4 Hur kan vi förklara regionala skillnader i generaliserad tillit?*

I det här kapitlet är påståendet fördjupat så att kvalitén av lokal (nationell) serviceförmedling, ett hälsosamt politiker-medborgarförhållande och rättvisa politiska och sociala institutioner kan orsaka olikheter i politisk och institutionell tillit som i sin tur influerar generaliserad tillit. Orsaken, som Dietlind argumenterar nedan är att medborgare som är besvikna på sina politiker och som har upplevt effekterna av institutionell orättvisa likväl politikens oärlighet, brist på lyhörddhet och brist på respekt överför dessa erfarenheter och synpunkter till allmänheten. Som sammanfattning har socialt kapital mest blivit sett som karaktärsdrag (samhällelig resurs) som är ganska immun mot samtida regeringspolitik. Socialt kapital som har som mest blivit sett som karaktärsdrag som endast utvecklar civilt samhälle. Detta kapitel utmanar detta synsätt och argumenten som framställs här är att institutionalisering av generaliserade värderingar såsom tillit och ömsesidighet beror också på regeringarnas karaktär.

Vilka aspekter som relaterar till karaktären och erfarenheterna från den lokala beslutsnivån har betydelse för medborgarnas generaliserade tilltro? Medborgare upplever den lokala beslutsnivån på minst två olika sätt; de konsumerar lokalt den kommunala servicen och de upplever de lokala politiker på ett indirekt sätt (via grannar, media) eller direkt (via personella kontakter)sätt. Om medborgare känner att de inte är rättvist och respektfullt behandlade av sina lokala politiker, kommer de att utöka dessa upplevelser i deras handlande med främlingar eller andra okända människor (dock ej mot människor de personligen känner). Om ej ens regeringen är rättvis och just varför skulle då resten av samhället vara det? Om inte ens politiker kan agera rättvist och ärligt, varför skulle då resten av samhället vara annorlunda? Om medborgare uppfattar att deras åsikter inte blir hörda och att deras tankar inte spelar roll i politiska, varför skulle de då vara villiga och öppna för okända människor. Medborgare som anser att politiker tar dem seriöst, lyssnar och respekterar dem kan också utveckla en tro på andra människor eller människor i allmänhet. Om de uppfattar att politiker agerar just, ärligt och med lyhörddhet, känner de sig mer säkra och uppmanade att lita på andra. Med andra ord hävdar Dietlind att det finns

ett samband mellan politisk och generaliserad tillit och även om sambandet säkerligen är ömsesidigt, hävdar hon att det huvudsakliga vardagliga flödet utgår ifrån statens utförande (service och uppfattade aktioner och lokala politikens uppträdande) till politisk tillit och sedan till generaliserad tillit.

Så hur kan statliga och samhällsfaktorer identifieras och undersökas i en jämförelse mellan tre svenska regioner? De tre regionerna blev utvalda baserat på tidigare kunskap av deras nivåer av socialt kapital, speciellt generaliserad tillit. Trots att social kapital olikheter i bland Sveriges regioner är mindre utpräglad än de i det italienska sammanhanget, var det möjligt att välja en region med låg (avses Kiruna), medium låg (centrala Kiruna) och hög (Gnosjö) nivå av socialt kapital.

Dietlinds datainsamling

För den regionala jämförelsen distribuerade hon ca 700 frågeformulär i tre svenska regioner som "befinner sig" i två olika kommuner. En i norr, i Kiruna (två regioner) och en i södra Sverige, i Gnosjö (en region).

I varje region undersökte hon två grupper av befolkningen: först skolbarnens föräldrar och sedan en liten grupp av tjänstemän.

Frågeformulären "sökte" information om mottagarens generaliserade tillit och efter andra former av tillit samt civilt engagemang i deras lokal samhälle och i deras barna skolor. I hälften av frågeformulärens information var mottagarnas syn på politiska frågor och politiska tillit i deras samhällen, erhållen. De flesta frågeformulären innehöll även information om mottagarnas deltagande i lokala och nationella frivilliga organisationer. Jag intervjuade även medborgare, lokala ledare och politiker mer

fördjupande; förskaffade material från de lokala myndigheterna och bedrev undersökning i lokala arkiv.

Dietlinds sammanfattning

*En av huvudfrågorna som social kapital litteraturen ställer är, **under vilka omständigheterna och hur tillit och normer av ömsesidighet blir generaliserade och institutionaliserade?** Generaliserad tillit är en komplex attityd och är därför influerad av åtskilliga faktorer. Den regionala densiteten av **organisations medlemskap** **föklarar ej** de regionella variationen av generaliserad tillit i det svenska sammanhanget.*

En öppen och utåtriktad tillitsfull familjemiljö under ens barndom är viktig för generaliserad tillit, likaså ens socio-ekonomiska omständigheter.

*Tilläggningsvis finns det en dominant faktor som har identifierats i detta kapitel. Analysen av de tre svenska regionerna som är lokaliserade i två kommuner har demonstrerat att vi inte kan förstå generaliserad tillit utan att också **undersöka lokal politik eller lokal myndighet**. Dessa resultat öppnar upp en ny forskningsagenda där socialt kapital är föreställd inte endast som en social variabel fastställd av historien, utan hellre som en variabel som kan bli djupt influerad av politik och myndigheternas aktioner.*

Regionella influenser och lokala myndigheternas aktioner verkar särskilt viktiga för generaliserad tillit, för att de är båda nära människors vardagslivs erfarenheter och tillräckligt distanserade

för att bli generaliserade till andra situationer och andra grupper av människor.

*Vad är beviset på detta argument? För det första baserat på mina observationer och statistiska sammanfattade data analyser, märkbara skillnader i de politiska verkligheterna i de tre regionerna återfanns. Dessa skillnader i lokal politik är nära sammanbundna till medborgarnas politiska tillit, medborgares utvärderingarna av den lokala servicen, deras tillfredsställelse med lokal politik och medborgares utvärderingar av kontakten med lokala politiker. Med andra ord är **politisk tillit en reaktion till de politiska verkligheterna i varje region.***

*För det andra, de regionella skillnaderna inom politisk tillit rör sig i följd med de svagare, men märkbara, regionala skillnaderna inom generaliserad tillit. För övrigt, vid användande av politisk tillit som en indikator av de olika politiska verkligheterna, var det demonstrerat att det är den viktigaste fastställaren av **generaliserad tillit på individnivå, kontrollerande av andra faktorer som var identifierade som potentiella influerande på generaliserad tillit.***

Varför är lokal politik så viktigt för generaliserad tillit? För det första, är lokala politiker på ett sätt främlingar, men samtidigt är de kända för allmänheten till en viss grad. För det andra är lokala politiker direkt ansvariga för allmänheten och de tjänar som en modell.

Om medborgare anser att de är orättvist och respektlös behandlade av deras lokala politiker och det lokala systemet, kommer de att relatera dessa erfarenheter till deras sätt att handla med främlingar och andra okända personer. Goda erfarenheter med lokala myndigheter kan generaliseras till andra

personer som inte är kända om än dock medborgare uppfattar att deras politiker beter sig orättvist, oärligt och på ett oansvarigt sätt , känner de sig mindre säkra och modfällda att lita på andra.

Robert Putnam har visat att nivåer av socialt kapital influerar utförandet av italienska regionala institutioner. Han spårade slutligen de sociala skillnaderna i italienska regioner till karaktären av politisk makt i norra och södra Italien på medeltiden. Faktum i hans berättelse var det den förtryckande mäktig karaktären av normandiska kungadömet som utrotade all slags önskan om självstyre och led till uttömmande av tillit i södern, medan erfarenheten av progressiva stadsstater i norr led till civilsamhälle.

Statsstrukturer och institutioner kan ha inverkan på tillit , än medan Putnam betonar den historiska influensen på den fortsatta vägen, argumenterar Dietlind här att nuvarande lokala myndigheter (likväl möjligt nationella myndigheter, regeringar) också har ett inflytande på deras medborgares generaliserade tilltro.

Detta kan då ha potentialen att ändra den historiska gångens beroende som var skapad århundraden sedan. Med andra ord betonar DIETLIND att förutom långsiktiga eller historiska influenser så finns det kortsiktiga influenser av politik på generaliserad tillit.

Sjäklart återstår många observerade frågor och regeringens samt statliga institutioners roll i uppbyggandet av generaliserad tilltro kräver mer forskning. Vad är influensen av nationella statliga institutioner jämfört med regionala och lokal politiska influenser? Vilka aspekter av medborgar-politiker förhållandet är mest influerade för tillit? Hur kan förlorad tillit återbyggas eller är den lokala myndighetens positiva roll endast för att bibehålla

redan existerande nivåer av generaliserad tillit? För att besvara alla dessa frågor behöver vi naturligtvis mer studier som jämför regioner och nationer över en lång tidsperiod. Långsgående studier kommer bättre att belysa det tillfälliga flödet av argumentet i det här kapitlet.

Fallstudier av byar, städer, regioner och nationer levererar å andra sidan en bättre förståelse av den tillfälliga mekanismen mellan politik och tillit. Detta kapitel representerar ett första steg i den riktningen.